جشنواره فجر قله سرود می‌شود

امسال برای نخستین بار است که اجراهای بخش سرود به‌طور رسمی و در شرایط مسابقه‌ای در جشنواره موسیقی فجر روی صحنه می‌رود. همچنین تجلیل از اساتید برجسته حوزه سرود از اقدامات شایسته‌ای است که در سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر در کنار اجراهای بخش سرود جشنواره موسیقی فجر انجام شد.در مراسم بزرگداشت سیدحمید شاهنگیان، آهنگساز پیشکسوت انقلابی که با حضور وزیر ارشاد در فرهنگسرای ارسباران برگزار شد، محمدمهدی اسماعیلی با اشاره به جایگاه بی‌بدیل استاد شاهنگیان گفت: بسیاری از کسانی که حال‌وهوای دوران انقلاب‌اسلامی را درک نکرده‌اند، شنیدن آثار دلنشین استاد شاهنگیان شور آن دوران برای‌شان تداعی می‌شود که این مسأله از ویژگی‌های ممتاز آثار انقلابی استاد به‌شمار می‌رود و نمونه‌ای از همراهی جریان هنری کشور با نهضت بزرگ مردم ایران است. اسماعیلی با بیان این‌که وزارت فرهنگ در دوره جدید به‌دنبال توسعه حوزه سرود در زمینه‌های مختلف است، خاطرنشان کرد: سرود از محصولات هنری انقلاب اسلامی محسوب می‌شود زیرا حوزه سرود در دوران پیروزی انقلاب اسلامی به شکوفایی رسید و از دهه ۹۰ نیز شاهد رویش جدیدی در سرود هستیم که این مسیر با شدت در دوره جدید در حال حرکت است و خوشبختانه امسال جشنواره موسیقی فجر به محلی برای بروز استعدادهای سرود بدل شده است.

جام جم
موسیقی
MUSIC
۱۱
سه‌شنبه ۲ اسفند ۱۴۰۱ شماره ۶۴۳۶

۱۴ برنامه در پنجمین روز جشنواره فجر برگزار می‌شود

صهبایی رهبر ارکستر پایانی جشنواره

علی‌رحیمی
گروه فرهنگ و هنر

در پنجمین شب سی‌وهشتمین دوره جشنواره موسیقی فجر امروز قرار است ۱۳ گروه ایرانی و یک گروه خارجی در تالار وحدت، تالار رودکی، فرهنگسرای نیاوران، سالن میلاد نمایشگاه، فرهنگسرای ارسباران، مجموعه کوشک هنر و موزه هنرهای دینی امام علی(ع) به اجرای برنامه بپردازند.اجرای برنامه آنسامبل کنسرواتور سنت پیترزبورگ در بخش بین‌الملل، چوب بازی هنرمندان خراسان، موسیقی هنرمندان شمال خراسان و سیستان و حضور دو خواننده محبوب بهنام بانی و علی حسینی در جمع هواداران‌شان از جمله برنامه‌های موسیقی فجر بود.

کوک سازها برای رهبری منوچهر صهبایی

تالار وحدت امشب میزبان آخرین ارکستر بخش بین‌المللی جشنواره است و آنسامبل کنسرواتوار سن‌پترزبورگ از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه اجرای خود را روی صحنه می‌برد. در ادامه از ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه نیز ارکستر سمفونیک تهران بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین ارکستر سمفونیک ایران با رهبری منوچهر صهبایی روی صحنه می‌رود تا پس از مدت‌ها نوای ساز ارکستر سمفونیک در تالار وحدت طنین‌انداز شود.

تالار رودکی میزبان شاعران بزرگ ایرانی

امروز از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه در تالار رودکی قرار است هنرمندان موسیقی سعدی‌خوانی، حافظ‌خوانی، مولوی‌خوانی و عطارخوانی داشته باشند. محمد دریاباز از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه قرار است با گروه سه نفره خود، سعدی‌خوانی داشته باشد. دریاباز درباره این اجرا به جام جم گفت: من اولین بار است که در جشنواره فجر شرکت می‌کنم و می‌دانم که در بزرگ‌ترین فستیوال موسیقی کشور حضور دارم و بسیار خوشحالم. دریاباز با اشاره به این‌که در این گروه محمد طایفی سنتور و فرزاد امینی تنبک می‌نوازد، اضافه کرد: در اجرای سعدی‌خوانی ابتدا ساز و آوازی با شعر «بگذار تا مقابل روی تو بگذریم/ دزدیده در شمایل خوب تو بنگریم» خواهیم داشت. سپس تصنیف نرگس مست با مطلع «تا من آن نرگس مست تو دیدم/ دین و دل دادم و مهرت خریدم» را خواهیم خواند. وی درباره تاثیر این جشنواره در جامعه و نقشی که می‌تواند در شادی‌آفرینی داشته باشد، گفت: بی‌تردید اثرگذار است. از نگاه من موسیقی زبانی است که به‌راحتی با مردم ارتباط برقرار می‌کند. هنرمند با هنرش با مردم سخن می‌گوید و مردم این تعامل را دوست دارند و من خوشحالم که می‌توانم با این روش با آنها ارتباط برقرار کنم.

یادمانی برای محمدرضا لطفی

مولوی‌خوانی عنوان دیگر برنامه تالار مولوی است که پس از اجرای محمد دریاباز اجرا می‌شود.

سعید میروکیلی درباره این اجرا گفت: در مولوی‌خوانی من به‌عنوان خواننده و کاوه صالحی به‌عنوان نوازنده تار حضور دارد. وی با اشاره به این‌که جشنواره فجر نقش به‌سزایی در تعامل با سایر گروه‌های کشور دارد، گفت: جشنواره موسیقی فجر یکی از معدود جاهایی است که هنرمندان می‌توانند با یکدیگر مراوده داشته باشند و از تجارب یکدیگر بهره ببرند.

میروکیلی در خصوص اجرای امروز خود گفت: پیش‌درآمد اجرای ما در دستگاه ماهور و با شعر «دزدیده چون جان می‌روی اندر میان جان من/ سرو خرامان منی ای رونق بستان من» است. با گوشه‌های ماهور جلو می‌رویم و با گوشه عراق به اوج می‌رسیم. آخرین اجرای ما نیز تصنیف استاد لطفی با مطلع «بیا بیا دلدار من» است. او درباره تاثیر جشنواره فجر در ارتقای روحیه مردم، گفت: به عقیده من هنر در هر شرایطی رسالت خود را که تلطیف فضای جامعه است ایفا می‌کند و این هم رسالت ماست.

نوای عرفان کرمانی در نیاوران

امروز از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه ناصر افشار جیرانی با گروه نوای عرفان از کرمان روی صحنه می‌رود.

جیرانی در خصوص این اجرا گفت: قرار است قطعات غم دل در دستگاه دشتی، خداحافظ در دستگاه شور، فاطللو (فولکلور کرامنی)، تصنیف عاشقان و راهی به سوی عشق از آثار مولوی و جلوه یار از دوبیتی‌های باباطاهر را اجرا کنیم. جیرانی که سال‌هاست با گروه عرفان کرمانی میزبان مخاطبان علاقه‌مند به موسیقی است و با دو پسرش میعاد (نوازنده سنتور) و امیرحسین (نوازنده دف) و یکی از شاگردانش علی اسماعیلی (نوازنده تار) روی صحنه می‌رود، درباره این جشنواره گفت: یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد این جشنواره تعامل هنرمندان است. هنرمندان به‌ویژه در استان‌ها و شهرستان‌ها امکان تعامل با یکدیگر و تبادل اطلاعات و تجربیات را دارند و این اتفاق میمون در این خصوص بسیار موثر است. وی افزود: خوشبختانه پتانسیل جشنواره موسیقی فجر بسیار بالاست و این جشنواره بستر بسیار خوبی برای حمایت از هنرمندان و معرفی آنها به جامعه موسیقی است از طرفی برگزاری این رویداد می‌تواند مخاطبان بسیاری را به سالن‌های موسیقی بکشد.

«چوب بازی» نینواز

پس از اجرای گروه نوای عرفان کرمان، هنرمندان استان خراسان با سرپرستی امیر نینواز اجرای آیینی «چوب‌بازی» را خواهند داشت. نینواز درخصوص این برنامه هنری گفت: رقص چوب در واقع نماد دفاع شخصی است و به دو صورت یک‌چوبه و دوچوبه برگزار می‌شود. وی افزود: در جشنواره موسیقی فجر قرار است اجرای دوچوبه را انجام دهیم. ۱۲ تا ۱۸ حرکت است که ازجمله آنها می‌توان به رجزخوانی، چرخ عمود قاسم‌آبادی، تک و پاتک، جنگ و گریز اشاره کرد. نینواز با اشاره به این‌که مراسم رقص چوب نمادی است از جنگاوری و آمادگی برای رزم و ایجاد هیجان و روحیه در جنگاوران که از گذشته‌های دور باقی مانده، تصریح کرد: من دومین بار است که در جشنواره فجر شرکت می‌کنم و اعتقاد دارم حضور در جشنواره و اجرای این برنامه در معرفی یکی از مهم‌ترین آیین‌های بومی و محلی خراسان در بین مردم تاثیر به‌سزایی دارد.

تکنوازان موسیقی در فرهنگسرای ارسباران

امروز در فرهنگسرای ارسباران نیز قرار است دو گروه سرود و ۴ تکنواز موسیقی ایران اجرا داشته باشند.

براساس برنامه ابتدا از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه دو گروه سرود وصال و نسیم رحمت اجرا دارند. در ادامه نیز در بخش استعدادهای جوان که با عنوان تکنوازان موسیقی ایران وارد جشنواره می‌شوند بردیا بهرام‌نژاد، رضا خرم، اعظم جوان بخش و زهرا عباسی هنرنمایی خواهند کرد.

رکورددار موسیقی پاپ در میلاد نمایشگاه

بخش پاپ جشنواره موسیقی فجر، همه‌ساله از بخش‌های پرطرفدار و در عین حال درآمدزای این رویداد هنری است که خوانندگان مختلف از این ژانر را روی استیج می‌کشاند. دوم اسفندماه قرار است بهنام بانی رکورددار پاپ در میان خوانندگان امسال جشنواره، از ساعت ۱۹ روی صحنه برود.

بهنام بانی پیش از این، در دوره سی‌وهفتم، دوره سی‌وچهار و دوره سی‌وسوم جشنواره موسیقی فجر شرکت داشته است. پس از بهنام بانی، علی یاسینی‌قدر ساعت ۲۲ روی صحنه میلاد می‌آید. یاسینی نیز پیش از این در دوره سی‌وهفتم طی دو سئانس و دوره سی‌وپنجم در یک سئانس در جشنواره موسیقی فجر حضور داشته است.

کوشک هنر، میزبان خراسان و سیستان

کوشک هنر امروز میزبان هنرمندانی از سیستان و خراسان است. ابتدا قرار است از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه نظاره‌گر دو برنامه از هنرمندان موسیقی سیستان و شمال خراسان باشیم و در ادامه گروه دیگری از خطه خراسان آیین چوب بازی خواهند داشت.

امیدعلی ملکی، سرپرست گروه چوب بازی درباره این اجرا که از ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه میزبان علاقه‌مندان است، گفت: ما قرار است در جشنواره فجر، سه بازی آیینی خراسان را روی صحنه در معرض دید مخاطبان قرار دهیم. وی افزود: اولین بازی آیینی ما اجرای بازی آب‌پر است. در این رقص تمام مراحل کاشت، داشت و برداشت را با حرکات بسیار زیبای نمایشی به اجرا درمی‌آورند و در انتها برای نشان دادن شادی حاصل از برداشت محصول به چوب بازی می‌پردازند. ملکی با اشاره به رقص چوب بازی به عنوان برنامه دوم این گروه گفت: چوب بازی یک نبرد دوستانه است و یک نوع زورآزمایی محسوب می‌شود وکسانی که در آن شرکت می‌کنند، همواره می‌خواهند طرف مقابل خود را مقلوب کنند. رجزخوانی سومین بازی‌ای است که موسیقی خراسان قرار است در این جشنواره اجرا کنند.

موزه هنرهای نمایشی

موزه هنرهای دینی امام علی(ع) نیز از ساعت ۱۶ تا ۲۰ میزبان بخش جشنواره جشنواره‌هاست، در این بخش علاوه بر نمایش پوستر و جدول دوره‌های گذشته موسیقی فجر، فیلم‌های اجراهای صحنه‌ای برگزیده این دوره‌ها (اول تا دوره سی‌وهفتم) برای مخاطبان اکران می‌شود.

بخش پژوهش با آیین‌های مذهبی

آخرین نشست پژوهشی جشنواره موسیقی فجر امروز از ساعت ۲۰ تا ۲۱ برگزار می‌شود. در این نشست قرار است محسن شریفیان با موضوع کمبودها و ضرورت‌های پژوهش در موسیقی استان‌های کرانه‌های خلیج‌فارس به ارائه نقطه‌نظرات خود بپردازد.

مکث

گفتمان موسیقایی حافظ و عطار

در تالار رودکی از ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه ابتدا محمدحسن زرگران، حافظ‌خوانی را اجرا می‌کند و سپس رضا قریشی قرار است با عطارخوانی روی صحنه برود.

محمدحسین زرگران درباره اجرای خود در جشنواره گفت: ابتدا پیش‌درآمدی از استاد بهاری با شعری از حضرت حافظ با مطلع «دارم از زلف سیاهش گله چندان که مپرس/ که چنان ز او شده‌ام بی‌سر و سامان که مپرس» اجرا می‌کنیم. سپس چهارمضراب اجرا می‌شود و در ادامه در گوشه عشاق دو تصنیف از استاد صدیق تعریف و استاد محمدرضا شجریان اجرا خواهد شد. در بین این دو تصنیف نیز چهار مضراب استاد احمد عبادی را خواهیم داشت. در عطارخوانی نیز رضا قریشی به همراه کاوه صالحی نوازنده تار، پس از پیش درآمدی با گوشه‌های ابوعطا، تصنیف بهار دلکش اثر عارف قزوینی را اجرا می‌کنند. محمدحسن زرگران (خواننده)، امیرحسین فرامرزپور (نوازنده تار)، فرزاد امینی (نوازنده تنبک) و عباس میرزینعلی (نوازنده کمانچه) اعضای این گروه هستند.

در مراسم تشییع نی‌نواز مشهور، مطرح شد

حسن ناهید، جاودانه است

تجربه زیسته به ما همواره می‌آموزد هنرمندانی که همواره خالق و پیشگام بودند و آثارشان در ذهن هزاران نفر جاودان و زنده است، هیچ‌گاه نمی‌میرند. تکرار یک قطعه موسیقی یا آنچه آفریده‌اند، کافی است تا نام‌شان به تناوب تکرار شود و در ذهن دوستداران‌شان دوباره جان بگیرد. بی‌شک حسن ناهید، نی‌نواز مشهور که روز دوشنبه پیکرش پس از تشییع از تالار وحدت در بهشت زهرای تهران به خاک سپرده شد در زمره این هنرمندان است. در ابتدای این مراسم که با حضور جمع زیادی از دوستان و همکاران حسن ناهید در پهنه فرهنگ و هنر رودکی برگزار شد محمد اسماعیلی، نوازنده پیشگام عرصه تمبک نوازی گفت: ۴۰ سال سابقه آشنایی با حسن ناهید را داشتم. او هنرمندی نمونه به‌خصوص از لحاظ اخلاق و ادب بود که همواره از او آموخته‌ام و مرد درجه یک موسیقی ایرانی بود که به‌خوبی یادم هست که استاد فرامرز پایور به او احترام زیادی می‌گذاشت.

حسن ناهید، اسطوره اخلاق بود

در ادامه این مراسم میلاد کیایی، نوازنده پیشکسوت سنتورنوازی و همراه ۶۰ ساله زنده یاد حسن ناهید تشریح کرد: رفتن حسن ناهید به آن دنیا هنوز برایم غیرقابل باور است و از سال ۱۳۴۰ افتخار داشتم که با این هنرمند ممتاز آشنا شدم. در این مدت که با او رفاقت داشتم، او را به‌عنوان اسطوره اخلاقی شناختم که همیشه می‌توانستیم از او بیاموزیم. او همیشه دغدغه فرهنگ و هنر را داشت و سعی می‌کرد این آموزه‌ها را با اخلاق ممزوج کند و حتم دارم روح این مرد شاد است. شاهو عندلیبی، نی‌نواز شناخته شده نیز در این بخش از مراسم وداع با پیکر زنده یاد حسن ناهید، دقایقی کوتاه به یاد او به نوازندگی کرد. داوود گنجه‌ای، عضو شورای عالی خانه موسیقی نیز در ادامه این مراسم درباره حسن ناهید تصریح کرد: حسن ناهید یکی از نزدیک‌ترین دوستانم در عرصه موسیقی بود و امروز کسانی که به مراسم تشییع این مرد بزرگ موسیقی آمدند به اندازه یک میلیون نفر جمعیت هستند. او به من درس محبت داد و امیدوارم مسئولان حرف مرا بشنوند و بدانند با محبت خارها گل می‌شود و این جزو خصایصی است که در وجود حسن ناهید بود. او هنرمندی بود که هیچ‌کس از او دلخور نبود و این نعمت بزرگی است.

حسن ناهید، هنوز نمرده است

گنجه‌ای با بیان این‌که حسن ناهید در نی‌نوازی درجه یک و تک بود، افزود: در وجود او معرفتی بود که در موقع گرفتاری‌های دوستانش، یاریگر اهالی موسیقی بود و این موضوعی است که امروز با حضور پرشور شما به من ثابت شد. آنچه می‌تواند از یک هنرمند باقی بماند، اول یاد خداوند و دوم معرفت است که خوشبختانه در وجود حسن ناهید بود و به نظرم او هنوز نمرده است. کسی مرده است که پهلوان نیست و انسانیت ندارد و به اعتقادم خداپرست‌ترین و راستگوترین آدم‌ها هنرمندان هستند. در ادامه، علی جهاندار، خواننده پیشکسوت موسیقی ایرانی پس از اجرای آوازی در نکوداشت مرحوم حسن ناهید، گفت: خدمت استاد کسایی زیاد بودم و یادم هاست که همواره نظر خاصی روی مرحوم حسن ناهید داشت و متوجه ارزش هنری ایشان شد. احمد ناهید، فرزند مرحوم استاد حسن ناهید نیز در بخش پایانی این مراسم با قدردانی از مردم و هنرمندان در ابراز همدردی با خانواده مرحوم ناهید گفت: از جامعه موسیقی ایران، موسسه هنرمندان پیشکسوت، خانه موسیقی و تمام عزیزانی که در این چند روز با ما همدردی کردند، سپاسگزارم.

بیژن بیژنی، علیرضا افتخاری، داوود گنجه‌ای، محمد اللهیاری، علی جهاندار، میلاد کیایی، رضا مهدوی و... در این مراسم حضور داشتند.

کنسرت «لیان» در تالار وحدت

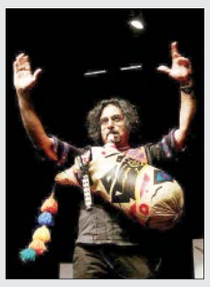

گروه موسیقی «لیان» بوشهر به سرپرستی محسن شریفیان، ۱۰ اسفندماه کنسرتی را در تالار وحدت تهران برگزار می‌کند.

اجرای زنده گروه بوشهری لیان در شرایطی ۱۰ اسفند در تالار وحدت روی صحنه می‌رود که این بار قرار است گونه‌های دیگری از موسیقی بوشهر اجرا شوند.

محسن شریفیان درباره جدیدترین اجرای زنده گروه لیان به خوانندگی آکا صفوی درباره ماهیت آثاری که قرار است در این کنسرت اجرا شوند گفت: تمرکز ما در این کنسرت ارائه گونه‌های دیگری از موسیقی بوشهر خواهد بود که تا روز برنامه برای اجرای باکیفیت بالای آثار تمرین می‌کنیم تا بتوانیم شبی ویژه را برای مخاطبین‌مان بسازیم. مرتضی پالیزدان، محمود بردک‌نیا، حمید اکبری، حمزه مقدم، محمدرضا مقدم، محسن قدرتی، حسین کاوه‌خو، فرزاد خسروی و لیانا شریفیان اعضای گروه لیان در این کنسرت به سرپرستی محسن شریفیان و خوانندگی آکا صفوی هستند که به تهیه‌کنندگی علی حق‌شناس پیش‌روی مخاطبان قرار می‌گیرد.

اعطای جایزه ویژه «جهاد تبیین»

جایزه ویژه «جهاد تبیین» در آیین اختتامیه پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر اهدا می‌شود. عبدالرضا سهرابی، مدیرکل هنرهای تجسمی و رئیس شورای سیاست‌گذاری پانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر ضمن اعلام این خبر گفت: با توجه به تأکیدات پیوسته رهبر معظم انقلاب اسلامی در باب لزوم و اهمیت جهاد تبیین، امسال برای نخستین بار در جریان برگزاری جشنواره هنرهای تجسمی فجر، جایزه ویژه جهاد تبیین از سوی وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی به هنرمندان منتخب اعطا می‌شود. وی ادامه داد: زبان هنر، رساترین شیوه ممکن برای بیان حقایق و عنصری راهگشا در امر جهاد تبیین است. در بخش ویژه جهاد تبیین، یک هنرمند برگزیده و یک هنرمند شایسته تقدیر خواهیم داشت که نفر برگزیده مانند سایر برگزیدگان، تندیس ویژه و جایزه نقدی دریافت می‌کند و نفر شایسته تقدیر نیز همانند دیگر تقدیرشدگان لوح تقدیر و جایزه نقدی دریافت خواهد کرد. داوری بخش ویژه جهاد تبیین توسط استادانی چون مسعود نجابتی، محمدحسین نیرومند و سیدمسعود شجاعی‌طباطبایی انجام شده است و نفرات منتخب، روز جمعه ۵ اسفند در جریان برگزاری آیین اختتامیه جشنواره پانزدهم معرفی خواهند شد.

«رفتی سفر...» با صدای سالار عقیلی

سالار عقیلی همزمان با سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر قطعه «رفتی سفر...» را منتشر کرد.

قطعه جدید رفتی سفر... با صدای سالار عقیلی، شعر محمد سلمانی، آهنگ‌سازی حمیدرضا گلشن، تنظیم ایمان کی‌پیشینیان و کمانچه اردشیر کامکار، از سوی گلداستودیو منتشر شده است.

برای شنیدن آهنگ «رفتی سفر» کیوآرکد را اسکن کنید